

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.434/2017/4.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke, előadó bíró
. Tálné dr. Molnár Erika bíró
é dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Csisztai-Molnár Péter ügyvéd
(Dr. Csisztai-Molnár Péter Ügyvédi Iroda,

Az alperes:

Az alperes képviselője:

A beavatkozó:

A beavatkozó képviselője:

A per tárgya: hivatásos szolgálati viszony jogellenes
megszüntetése és jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.535/2016/5.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.2659/2015/10.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.535/2016/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesi beavatkozónak 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 482.580 (négy száznyolcvankétezer-ötszáznyolcvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálati kérelemnek nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2002. július 1-jétől állt az alperessel hivatásos

szolgálati viszonyban, a Rendészeti Igazgatóság, Bevetési Főosztály VI., XIII. Bevetési Osztály, Bevetési Alosztály I. állományában, alosztályvezető beosztásban teljesített szolgálatot.

- [2] A Pestvidéki Nyomozó Ügyészség a NY.146/2013. szám alatt elrendelt büntetőeljárásban a felperest 2013. július 8-án gyanúsítottként hallgatta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 254. § (1) bekezdésébe ütköző gazdálkodó szervezet dolgozójának kötelessége megszegésére irányuló vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt. miatt.
- [3] Ezt követően az állományilletékes parancsnok állományparancsával 2013. július 15-ei hatállyal a felperest a szolgálati beosztásából a büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette és ezzel egyidejűleg a felfüggesztés időtartamára a perben még irányadó, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 107. § (1) bekezdése alapján járó távolléti díj 50 %-os visszatartását rendelte el.
- [4] A Alperesi beavatkozó(a továbbiakban: NVSZ) a 30310-7110/2013. számú határozatával 2013. augusztus 5-én elrendelte a felperes kifogástalan életvitel ellenőrzését, melyet - figyelemmel arra, hogy a felperes kifogástalan életvitelének megállapítása bíróság vagy más hatóság hatáskörébe tartozó döntéstől függ - határozatával felfüggesztett.
- [5] A Pestvidéki Nyomozó Ügyészség 2014. augusztus 29-én meghozott határozatában a vádemelést két évi időtartamra elhalasztotta. Ennek indokolásában foglaltak szerint a gyanúsított úgy szerzett 2011. novemberében angol középfokú szóbeli nyelvvizsga bizonyítványt, hogy részben a vizsgát megelőzően, részben azt követően pénzt fizetett ... egy közvetítőjének annak érdekében, hogy vizsga előtt megkapja a laborfeladatok megoldását az ELTE-ITK vagy egy vele szerződött gazdálkodó szervezet dolgozójának kötelezettségszegése révén, míg a szóbeli vizsgáján a vizsgáztatók a tudása tényleges felmérése nélkül olyan pontszámot adjanak neki, mely szerint megfelelt a nyelvvizsgán. A gyanúsított a fenti cselekményével megvalósította a régi Btk. 254. § (1) bekezdésébe ütköző vesztegetés büntetettét. Figyelemmel azonban az időmúlásra, vele szemben a vádemelés elhalasztása indokolt. A határozat tartalmazta azt a felhívást, mely szerint, ha a határozat ellen a gyanúsított panasszal él, úgy, a nyomozás megszüntetése feltételeinek hiányában - vádemelésnek van helye. A felperes a határozattal szemben nem élt panasszal.
- [6] Az NVSZ ezt követően lefolytatta a felperessel szemben a kifogástalan életvitel ellenőrzést és 2015. március 20-án kelt 3310-7110/11/2014. számú határozatában tájékoztatta az alperest, hogy az elvégzett vizsgálat eredménye szerint a Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) alpontjára figyelemmel álláspontjuk szerint az ellenőrzés alá vont személy kifogásolható életvitele megállapítható. Ennek indokolása - többek között - azt tartalmazza, hogy minden állampolgártól elvárható, hogy, ha egy nyomozó hatóság

őt alaptalanul vádolja bűncselekmény elkövetésével, akkor mindent megtegyen annak érdekében, hogy magát tisztázza. A hivatásos állományban lévő személytől ez fokozottabban elvárható, mert az állampolgárok rajta keresztül az egész szervezet működését ítélik meg, ezért a jogviszony jellegéből fakadóan a hivatásos állomány tagjával szemben szigorúbb elvárási követelmények érvényesülnek. Abból, hogy a felperes az ügyészség határozata ellen panasszal nem élt, levonható az a következtetés, hogy azt tudomásul vette, elfogadta, mintegy beismerte egy fokozott tárgyi súlyú bűncselekmény, vesztegetés elkövetését.

- [7] A felperes 2015. április 8-án megtartott meghallgatását követően az alperes állományilletékes parancsnoka a 005/538/2015. számú parancsával a felperes hivatásos szolgálati viszonyát 2015. április 15-ével felmentéssel megszüntette a Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontjában foglaltak alapján. Ennek indokolásában foglaltak szerint a munkáltató a Alperesi beavatkozóhatározata, valamint a felperes meghallgatása alapján úgy döntött, hogy a felperes életvitele kifogásolható, a határozat indokolása tartalmazza azt is, hogy a Pestvidéki Nyomozó Ügyészség a felperessel szemben vesztegetés miatt büntetőeljárást folytatott le és a vádemelés elhalasztásáról szóló döntéssel szemben a felperes panasszal nem élt.

A felperes keresete, az alperes és a beavatkozó ellenkérelme

- [8] A felperes szolgálati panasza elutasítását követően előterjesztett keresetében a szolgálati viszonya megszüntetéséről szóló határozat hatályon kívül helyezését, eredetei beosztásába történő visszahelyezését, elmaradt illetménye, kártérítés, sérelemdíj, valamint a beosztásból történt felfüggesztés idejére visszatartott illetménye és késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [9] Hivatkozása szerint a vádemelés elhalasztásának időtartama alatt a büntetőeljárás mintegy nyugszik. A vádemelés elhalasztásának elfogadásából nem következik a bűnössége, mivel a bűnösséget jogállamban kizárólag bíróság mondhatja ki jogerős határozatával és nyilvánvalóan a vádemelés elhalasztása elleni jogorvoslat igénybe nem vétele nem tekinthető beismerésnek.
- [10] Az alperes és az alperes mellett beavatkozó a kereset elutasítását kérte.
- [11] Hivatkozásuk szerint a büntetőeljárás megszüntetése nem azonos a felperes felmentésével, utóbbit csak bíróság állapíthatta volna meg akkor, ha a felperes ártatlanságát bizonyítandó vállalja a büntetőeljárás lefolytatását, azaz panasszal él a vádemelés elhalasztásáról rendelkező határozat ellen. A felperes a meghallgatása során a határozatra érdemi észrevételt tett, mely szerint a vádemelés elhalasztásáról rendelkező határozatot azért nem panasolta meg, hogy az eljárás hamarabb véget érjen és folytathassa a munkáját. Hivatkozott a Kúria eseti döntésére, mely szerint a felperes javára nem vehető figyelembe, hogy milyen

meggondolás alapján vagy kinek a tanácsára fogadta el a vádemelés elhalasztásáról szóló döntést.

Az elsőfokú ítélet

- [12] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.M.2659/2015/10. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és perköltség megfizetésére kötelezte az alperes részére.
- [13] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletének indokolásában foglaltak szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 222.-222/A. §-ai alapján a vádhalasztás intézménye a vádemelést helyettesíti, azaz az ügyészség szerint az addigi adatok a vádemelést is megalapoznák. Ennek annyiban van jelentősége, hogy a büntetőeljárás során született határozatban megfogalmazottakkal szemben a felperes nem tett lépéseket annak érdekében, hogy az ellene felhozott vád alól magát tisztázza, így a bíróságnak nem a bűnösség kérdésében kellett állást foglalnia, hanem ezen felperesi magatartást kellett munkajogi szempontból értékelnie. A közigazgatási és munkaügyi bíróság jogi álláspontja szerint az olyan személy, akire a bűncselekmény gyanúja vetül és emiatt büntetőeljárás is indul ellene, együtt értékelve azzal a körülménnyel, hogy nem tesz meg mindent annak érdekében, hogy az őt ért vádak alól tisztázza magát, kifogástalan életvitelűnek nem minősül, önmagában a jogerős büntető bírósági ítélet hiánya még a kifogástalan életvitelt nem igazolja. Jelen eljárásban a bíróságnak nem arról kellett határoznia, hogy a felperest bűnösnek lehet-e tekinteni, hanem arról, hogy az őt érintő büntetőeljárással kapcsolatban tanúsított magatartása, mint szolgálaton kívüli magatartása alkalmas volt-e annak megállapítására, hogy nem felel meg a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátása követelményének.
- [14] A közigazgatási és munkaügyi bíróság a Kúria Mfv.III.10.029/2013/4.számú határozatában foglaltakra utalva megállapította, hogy a Hszt. 107. § (2) bekezdésében előírt feltétel nem áll fenn, mert a büntetőeljárás nem felmentéssel zárult. Minthogy a Hszt. 107. § (2) bekezdése a Be. 331. § (1) bekezdésében foglalt felmentő ítéletre utal, ettől eltérő értelmezés a jogszabály kiterjesztő magyarázatának minősülne.

A jogerős ítélet

- [15] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 8.Mf.680.535/2016/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest perköltség megfizetésére kötelezte az alperes, valamint az alperesi beavatkozó részére.
- [16] A határozat indokolásában foglaltak szerint a jelen per tárgyát nem képezte és nem is képezhette annak vizsgálata, hogy felperes a büntetőeljárásban terhére rótt bűncselekményt elkövette-e. A felmentő parancs helyes értelmezése szerint ugyanis a szolgálati viszony megszüntetésére nem a felperes büntetőjogi felelősségének megállapítása, hanem a felperes kifogásolható életvitele miatt

került sor. Ebben a körben a törvényszék szerint nem annak a körülménynek volt döntő jelentősége, hogy a felperes a vádelhalasztásra vonatkozó határozatot - annak ellenére, hogy abban tényként került rögzítésre a bűncselekmény elkövetése, illetve az alapjául szolgáló tényállás - jogorvoslattel nem támadta, hanem annak, hogy ebből adódóan a büntetőeljárás felperessel szemben nem zárult le, az a vádemelés elhalasztásának időtartamára függő jogi helyzetbe került. Következésképp az ügyészség vádelhalasztásra vonatkozó határozata panasz hiányában jogerőre emelkedett és azt eredményezte, hogy a vesztegetés gyanúja miatt indult büntetőeljárás a felperessel szemben a vádemelés elhalasztásának tartama alatt - így a felmentő parancs meghozatala időpontjában is - folyamatban volt, mint ahogyan azt a parancs indokolása első bekezdésében tényszerűen rögzítette is.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [17] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak „megváltoztatását” és kereseti kérelmének helyt adó új határozat hozatalát, az alperes és az alperesi beavatkozó perköltségben való marasztalását kérte. Másodlagosan - amennyiben a döntéshez szükséges tények nem állapíthatók meg - a másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és az első- vagy a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára való kötelezését kérte.
- [18] A felperes eljárási jogszabálysértésként a Pp. 164. § (1) bekezdése, valamint 206. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott, arra, hogy a megállapított tényállás iratellenes, okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmaz. Érvelése szerint az alperes az állományparancsban foglaltakhoz, annak mind a rendelkező részéhez, mind az indokolásához kötve van, a per során így sem az alperesnek, sem az alperesi beavatkozónak nincs lehetősége arra, hogy mintegy újabb és újabb bizonyítékokat hozzanak fel a hivatásos szolgálatra való alkalmatlanná válása igazolására. Sérelmezte, hogy bár az alperesi beavatkozó határozatából a kifogásolható életvitelére megalapozott következtetés nem vonható le, ennek ellenére az eljáró bíróságok a Hszt. 56. § (8) bekezdését és 37/B. § (2) bekezdés c) pontját megsértve bizonyítottnak tekintették.
- [19] A felperes szerint téves az a jogi álláspont, mely szerint az, hogy az ügyészségi határozattal szemben panasszal nem élt, már önmagában is elégséges annak megállapításához, hogy az életvitele nem kifogástalan. Az első fokon eljáró bíróság tévedett abban is, hogy álláspontja szerint az állományparancs csupán hivatkozik a vádemelés elhalasztásáról rendelkező ügyészi határozatra, amely ténylegesen azt tartalmazza, hogy elkövette a bűncselekményt. Azon túlmenően, hogy ez a megállapítás nem felel meg a valóságnak, hiszen az ügyészség nem állapíthatja meg, hogy elkövette a bűncselekményt, az állományparancs kifejezetten akként fogalmaz, hogy amennyiben a hivatásos állomány tagja bűncselekményt követ el, magatartása nem felel meg a szolgálat törvényes, befolyástól mentes

ellátása követelményének. A másodfokon eljáró bíróság jogerős ítéletében ezt meghaladóan arra a téves megállapításra jutott, hogy a kifogástalan életvitel követelményének nem felel meg a hivatásos állomány azon tagja, akivel szemben, fokozott tárgyi súlyú korrupciós jellegű bűncselekmény miatt - a vádemelés szakáig jutott - büntetőeljárás van folyamatban, amely megállapítások, így a gyanúsítás szerinti bűncselekmény tárgyi súlyának értékelése sérti Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (2) bekezdésében rögzített alapjogát, valamint a Be. 7. §-ában és 4. § (2) bekezdésében előírtakat.

- [20] A vádemelést elhalasztó ügyészi határozat nem a bűncselekmény elkövetését megállapító érdemi döntés, a per tárgyává tett állományparancs ennek ellenére kifejezetten úgy fogalmaz, hogy a hivatásos állomány tagjaként bűncselekményt követett el. Mindezekre tekintettel a szolgálati viszony megszüntetésére az alperes jogellenes és téves jogszabály-értelmezése következtében került sor.
- [21] A felperes sérelmezte azt is, hogy az eljáró bíróságok hivatkoztak a Rendőri Hivatás Etikai Kódexének 1., 2. és 7. pontjában foglaltakra is, ezzel tárgyba hozva a perrel megtámadott állományparancsban foglaltakat.
- [22] A felperes érvelése szerint a visszatartott távolléti díj megilleti a hivatásos állomány tagját, ha a büntetőeljárásban nem állapították meg a büntetőjogi felelősségét. A felperes álláspontja alátámasztásaként hivatkozott a Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseiben foglaltakra (EBH2007.1647., BH2003.433.).
- [23] Az alperesi beavatkozó a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A felülvizsgálati kérelem a következők szerint nem megalapozott.
- [25] Az eljáró bíróságok a tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelő mérlegeléssel helyesen állapították meg, annak felülbírálatára a Kúria jogszabályi lehetőséget nem talált.
- [26] Az eljáró bíróságok a felmentés indokának valóságát és okszerűségét helytállóan a kifogástalan életvitel ellenőrzésének eredményét tartalmazó indokolt NVSZ határozat alapján vizsgálták, amelynek az alapját képezte a felperessel közölt vádemelés elhalasztásáról szóló 2014. augusztus 29-én kelt, felperes által nem vitatott ügyészségi határozat, ezért annak tényszerű megállapításai az NVSZ határozat és a felmentés indokolásának is a részévé váltak.
- [27] Az eljáró bíróságok - a felülvizsgálati eljárásban az alperes és az alperesi beavatkozó által sem vitatottan - egyezően állapították meg, miszerint az NVSZ határozata és a felmentő parancs tévesen utalt a Hszt. 149. § (3) bekezdésére, valamint a Fegyelmi Szabályzatról szóló 11/2006.(III.14.) BM rendelet 41. § (1) bekezdésében foglaltakra. Következésképpen az nem felel meg a valóságnak, hogy a felperes egy fokozott tárgyi súlyú bűncselekmény elkövetését mintegy beismerte. Az ügyészség vádhalasztásról szóló

határozata nem minősül érdemi határozatnak, ezért arra helytállóan hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében, hogy a vád tárgyává tett bűncselekmény tárgyi súlyának értékelése alapjogi sérelmet eredményez, ezért a Kúria jóllehet egyetértett a jogerős ítéletben foglaltakkal, annak indokolását részben módosítja és a vád tárgyává tett bűncselekmény tárgyi súlyának értékelését az indokolásból mellőzi.

- [28] Az eljáró bíróságok érdemi döntésük meghozatalakor jogszabálysértés nélkül azt vizsgálták, hogy a felperes az őt érintő büntetőeljárásban kapcsolatban tanúsított szolgálaton kívüli magatartása alkalmas-e annak megállapítására, hogy nem felel meg a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátása követelményének. Érdemi döntésükkel a Kúria egyetértett, az megfelel a Kúria EBH2017.M.11. elvi határozatában foglaltakkal.
- [29] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a hivatásos szolgálati viszonyban állt felperes nem élt panasszal a vádemelés elhalasztásáról szóló határozattal szemben, melynek indokolása tényállásszerűen tartalmazza, hogy 2011. júniusában úgy szerzett angol középfokú szóbeli és írásbeli nyelvvizsga bizonyítványt, hogy részben a vizsgát megelőzően, részben azt követően pénzt fizetett ... egy közvetítőjének annak érdekében, hogy a vizsga előtt megkapja az írásbeli és a laborfeladatok megoldását, valamint a szóbeli nyelvvizsgáján a vizsgáztatók a tudása tényleges felmérése nélkül olyan pontszámot adjanak neki, mely szerint megfelelt a nyelvvizsgán.
- [30] A perben még irányadó korábbi Hszt. 56. §-a kötött, szigorúan szabályozott felmentési indokolást ír elő. Az (1) bekezdés tartalmazza a lehetséges, a (2) bekezdés a kötelező felmentés eseteit.
- [31] A Hszt. 56. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja kötelező felmentési okként szabályozza, ha a hivatásos állomány tagja hivatásos szolgálatra azért vált alkalmatlanná, mert nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének. A hivatásos szolgálatra alkalmatlanná válás miatti felmentésre jogerős, a Hszt. 37/B. § (3) bekezdés b) pontja szerinti büntetőítélet vagy a kifogástalan életvitel ellenőrzésének befejezéséről szóló indokolt határozatot követően az állományilletékes parancsnok döntése alapján (Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) pontja) kerülhet sor. Előbbi esetben az állományilletékes parancsnok - az életvitel elbírálása nélkül - a jogerős ítélet jogerőre emelkedésének napjára visszamenőleg haladéktalanul intézkedik a szolgálati viszony megszüntetéséről, míg NVSZ ellenőrzés eredménye alapján a lefolytatott vizsgálat megállapításai és az érintett meghallgatása alapján, valamint a szolgálati érdek figyelembevételével mellett az állományilletékes parancsnok határoz arról, hogy fennáll-e a felmentés kötelező esete.
- [32] A kifogástalan életvitel ellenőrzése tekintetében a Hszt. nem ír elő objektív és szubjektív határidőt a vizsgálat megindítására, a jogviszony fennállása alatt soron kívül akkor kell intézkedni, ha

az ellenőrzés kezdeményezésére jogosult tudomására jutott adatokból a kifogásolható életvitelre alapos okkal lehet következtetni.

[33] A Hszt. 37/B. § (3) bekezdés c) pontja értelmében az életvitel nem kifogástalan, ha a hivatásos állomány tagja nem felel meg - különös tekintettel a szolgálaton kívüli magatartására, családi és lakókörnyezeti kapcsolataira, anyagi, jövedelmi viszonyaira, valamint a bűncselekményt elkövető vagy azzal gyanúsítható személyekkel fenntartott kapcsolatára - a szolgálat törvényes, befolyástól mentes ellátása követelményének. E rendelkezés megfogalmazásából következően különös tekintettel a szolgálaton kívüli magatartás értékelhető, de mivel a felsorolás csupán példálózó felsorolást jelent, nem zárható ki a szolgálati viszonyal összefüggő - fegyelemsértésnek nem minősülő, de kifogás alá eső, etikai szabályokat súlyosan sértő - magatartások értékelése sem. Az előírt kötött felmentési indokolás miatt ez a felmentési ok az egyetlen, melynek keretében értékelhetőek a hivatásos állomány tagjának olyan kifogásolt magatartásai és mulasztásai is, melyek a munkáltató oldalán megalapozottan bizalomvesztéshez vezethettek.

[34] A kifogástalan életvitel megállapítására a vádemelés elhalasztásáról szóló határozatban foglalt tényyszerű megállapítások adtak alapot azért, mert a felperes a jogorvoslati lehetősége ellenére nem hárította el a bizonyítási eljárás lefolytatását követően a terhére megállapítottakat. Az ügyészség határozatának indokolásában foglaltak az alperes helytálló hivatkozása szerint több, mint a megalapozott gyanú fennállta. E határozat indokolásában rögzítettek alapján jogsértés nélkül lehet következtetni arra, hogy a felperes bűncselekménnyel gyanúsítható személlyel tartott fenn kapcsolatot, jogellenesen szerzett középfokú nyelvvizsgát és az irányadó tényállás szerint ezt a nyelvvizsga bizonyítványt az alperesnél felhasználta, a középfokú nyelvvizsga bizonyítvány felhasználása számára az alperesnél fennállt jogviszonya alapján folyamatos anyagi előnyt jelentett. Nem vitatott tény, hogy az ügyészség határozatában foglalt megállapításokat a felperes tudomásul vette, saját - bármilyen megfontolásból meghozott - döntése következményeként az ügyben bűncselekmény hiányában nyomozást megszüntető vagy felmentő határozat nem született és a jövőben sem születhet. Akivel szemben pedig ilyen nem vitatott tények kerülnek ügyészségi határozatban megállapításra, okszerűen megállapítható, hogy nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének. Azzal, hogy a felperes lemondott a vádemelés elhalasztásáról szóló határozat elleni panasz lehetőségéről, már nincs lehetősége a vele szemben megfogalmazott gyanú elhárítására, amely körülmény kihat a hivatásos szolgálati viszonyára, így annak munkajogi következményei alól nem mentesülhet arra hivatkozva, hogy bűnösségét bíróság jogerősen nem állapította meg.

[35] Az Emberi Jogok Európai Bírósága az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett

Egyezmény 6. cikk (2) bekezdésével kapcsolatban azt többször kimondta, hogy az ártatlanság vélelmének elvét sérti, ha bűncselekménnyel vádolt személyt érintő bírói határozat vagy hatósági nyilatkozat azt a véleményt tükrözi, hogy bűnös, mielőtt a törvény rendelkezésének megfelelően bűnösnek bizonyult volna. Ugyanakkor különbséget kell tenni azon megnyilvánulások között, amelyek szerint az érintett személy bűnös, és azok között, amelyek pusztán a gyanú meglétére utalnak [Garycki vs Lengyelország, (14348/02.), 2007. február 6., (66-70.) bekezdések].

[36] Az Alkotmánybíróság 3087/2016.(V.2.) AB határozatában azt vizsgálta, hogy az ártatlanság vélelmét sérti-e az a bírói jogértelmezés, amely jogszerűnek minősíti egy munkavállaló munkaviszonyának rendkívüli felmondással való megszüntetését olyan esetben, amelyben a felmondás a munkavállaló általi szándékos bűncselekmény elkövetését megállapító, nem jogerős elsőfokú büntetőjogi ítéletből megismert, a munkavállaló elkövetési magatartását leíró tényállási elemeken alapszik. (34). Az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az ártatlanság vélelmének érvényesülését nem sértette az a bírói jogértelmezés, mely szerint a jogviszony megszüntetését önmagában ez a nem jogerős határozatban megállapított tényállás is megalapozhatta. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépését követően a 3243/2014.(X.3.) AB határozatban általános érvénnyel megállapította, hogy „a bizalomvesztés sokkal szélesebb körben és más kontextusban érvényesül, mint a büntetőjogi felelősség kimondása, és a bizalomvesztés a felelősség megállapításával nincs is közvetlen összefüggésben, hiszen a bizalomvesztés nem a bűnösséghez kapcsolódó büntetőjogi fogalom. A bizalomvesztés nem a bűnösséget kimondó ítélet egyenes következménye, mint ahogy a bizalom helyreállítása sem következik egy felmentő ítéletből.” (indokolás 40.). Hasonlóan foglalt állást az Alkotmánybíróság a 3243/2014.(X.3.) AB határozatában (indokolás 29-31.).

[37] A Be. 222. §-ához fűzött Kommentár szerint a gyanúsított panasszal élhet a vádemelés elhalasztása miatt, ekkor az ügyész kötelezően vádat emel. Ezen jogorvoslati lehetőség biztosítja, hogy a bíróság által bűnösnek nem nyilvánított személy részére - az ártatlanság vélelmét sértve - ne lehessen bűncselekmény elkövetése miatti kötelezettségeket meghatározni akarata ellenére. Abban az esetben ugyanis, amikor a vádemelés elhalasztásának tartalma eredményesen telt el, a terhelt kötelezhető például a bűnügyi költségek viselésére, tehát a vádemelés elhalasztása akkor is járhat büntetőjogi következményekkel, ha eredményesen telt el. Mindezekre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság jogi álláspontját osztotta, mely szerint a kifogástalan életvitel nem azonosítható a büntetlen előélettel. Ha valakinek a bűnösségét büntetőbíróság nem állapította meg, illetve nem szabott ki olyan súlyú büntetést, amelyhez a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények kapcsolódnak, az még nem jelenti a kifogástalanságot.

[38] A Hszt. 3. § (1) bekezdése szerint a szolgálati viszony az állami

és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges közszolgálati jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő, e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kötelezettségek terhelik és jogosultságok illetik meg. A fegyveres szerv hivatásos állományának tagja a Hszt. 30/A. § (1) bekezdése alapján a Magyar Rendvédelmi Kar tagja, ezért meg kell felelnie a MRK Rendvédelmi Hivatás Etikai Kódexben és Etikai Eljárási Szabályzatban foglaltaknak. Mindezekre tekintettel nem volt jogszabálysértő, hogy az elsőfokú bíróság a jogi álláspontját - az NVSZ határozatban foglaltaknak megfelelően - az Etikai Szabályzat egyes pontjaival is alátámasztotta. A Szabályzat rendelkezik arról is - többek között -, hogy az MRK tagjai törekedjenek arra, hogy életvitelük alkalmas legyen a környezetük tiszteletére és megbecsülésére, ne adjanak okot tisztességükben való kételkedésre, a polgárok rosszállására.

- [39] A Hszt. 107. § (1) bekezdése alapján a hivatásos állomány beosztásából felfüggesztett tagjának távolléti díj jár - amelyet a munkáltatói jogkört gyakorló előljáró legfeljebb 50 %-kal csökkenthet. Ugyanezen rendelkezés (2) bekezdésének értelmében a beosztásból való felfüggesztés miatt visszatartott illetményt kamataival együtt utólag ki kell fizetni, ha a fegyelmi vagy a büntetőeljárás felmentéssel zárul.
- [40] A közigazgatási és munkaügyi bíróság helytállónan állapította meg, hogy adott esetben a felperessel szemben megindított büntetőeljárás nem zárult felmentéssel. A felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott eseti döntések eltérő tényálláson alapulnak, adott tényállásra nem lehetnek irányadók.
- [41] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján - az indokolás részbeni módosításával, illetve kiegészítésével - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

- [42] Ügyészségi határozatba foglalt nem vitatott tényyszerű megállapítások okszerűen alapot adhatnak arra a következtetésre, hogy a hivatásos állomány tagja nem felel meg a kifogástalan életvitel követelményének. Azzal, hogy a felperes lemondott a vádemelés elhalasztásáról szóló határozat elleni panasz lehetőségéről, már nincs lehetősége a vele szemben megfogalmazott gyanú elhárítására, amely körülmény kihat a hivatásos szolgálati viszonyára, így annak munkajogi következményei alól nem mentesülhet arra hivatkozva, hogy bűnösségét bíróság jogerősen nem állapította meg.

Záró rész

- [43] A Kúria pervesztes felperest kötelezte a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperesi beavatkozó felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.
- [44] A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet

14. §-a értelmében - mivel a felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult - az állam viseli.

[45] A felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § 1) pontja zárja ki.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a felperes kérelmére a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2018. március 7.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző